

„B” TÉTELSOR
KULTURÁLIS KÖZÖSSÉGSZERVEZŐ SZAKIRÁNY TÉTELEI
2023/2024-es tanévtől

	A tétel címe	Kulcsszavak	Ajánlott szakirodalom és felhasználható források[1]
1.	Kutatások a közösségi művelődésben Magyarországon. Egy választott kutatás céljainak, módszereinek és eredményeinek részletes bemutatása.	kutatási problémakörök, célok, alkalmazott módszertanok a kutatásokban, kutatási eredmények és hasznosulásuk	<ul style="list-style-type: none"> • Arapovics - Ponyi - Bódog (szerk): Kulturális közösségfejlesztési folyamatok vizsgálatai Magyarországon. SZNM MOKK-NMI Művelődési Intézet-OSZK. Budapest, 2019. 5-19. Vezetői összefoglaló az elvégzett kutatásokról. https://cselekvokozossegek.hu/tudastar/kutatasi-jelentesek/. • Márkus Edina: Közművelődés és felnőttképzés a statisztikák tükrében. Kulturális Szemle. 2014. 2. szám http://www.kulturalisszemle.hu/2-szam/hazai-tudomanyos-muhely/markus-edina-kozmuevelodes-es-felnottkepzes-a-statisztikak-tukreben. • Ponyi László: Közművelődési intézmények reprezentatív felmérésének eredményei. In (szerk: Ponyi-Arapovics-Bódog: Magyarországi múzeumok, könyvtárak és közművelődési intézmények reprezentatív felmérése. SZNM MOKK-NMI Művelődési Intézet-OSZK. Budapest, 2019. 19-65. https://cselekvokozossegek.hu/tudastar/kutatasi-jelentesek/. • Juhász Erika – Ponyi László: Kutatások a Közművelődési Foglalkoztatási és Képzési Programban. Szín – Közösségi Művelődés 26/4. 2021. december.
2.	Civilek és önkéntesség a közművelődésben	civilek, közművelődés, nonprofit szektor, önkéntesség	<ul style="list-style-type: none"> • Márkus Edina (2016): Amikor a harmadik az első. A civil szektorról többféle nézőpontból. Debrecen, Csokonai Kiadó. • Márkus Edina – Pete Nikoletta (2018): Civil ismeretek a közösségi művelődésben. Tudástár a közösségi művelődésben Az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. kötetsorozata. https://nmi.hu/wp-content/uploads/2019/02/Tud%C3%A1st%C3%A1r-XI.-Civil-ismeretek-a-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gi-m%C5%B1vel%C5%91d%C3%A9sb%C3%A9n.pdf • Márkus Edina (2019): A nonprofit szektor hazai helyzete, különös tekintettel a kulturális célú szervezetekre In: Kulturális Szemle VI. évfolyam 2019.évi 1.szám. https://www.kulturalisszemle.hu/11-szam/nemzetkozi-kitekintes/markus-edina-a-nonprofit-szektor-hazai-helyzete-kulonos-tekintettel-a-kulturalis-celu-szervezetekre.

			<ul style="list-style-type: none"> • Csordás Izabella (szerk): Gyakorlati útmutató intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez. https://www.kulturalisszemle.hu/11-szam/nemzetkozi-kitekintes/markus-edina-a-nonprofit-szektor-hazai-helyzete-kulonos-tekintettel-a-kulturalis-celu-szervezetekre.
3.	A kulturális rendezvényszervezés háttere, főbb lépései	<p>Rendezvények típusai/Rendezvények a gyakorlatban/a rendezvényszervezés folyamata (tervezés, előkészítés, szervezés, lebonyolítás, utómunkálatok)</p> <p>Programterv / forgatókönyv / engedélyezési eljárás / bejelentés / Artisjus / marketing / konferencia / fesztivál</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kenesei Zsófia – Kolos Krisztina (2014): Szolgáltatás marketing és menedzsment. Alinea Kiadó, Budapest. • Kerülő Judit – Csatlósne Komáromi Katalin (2018) Közösségi események menedzsmentje Tudástár a közösségi művelődésben sorozat 3. kötet Kiadó: NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. • Herzog Csilla – B. Hegedűs Katalin (2018) Kulturális közösségi marketing és média ismeretek. Tudástár a közösségi művelődésben sorozat 4. kötet Kiadó: NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. • Dér Cs. Dezső: Élményszervezés és -menedzsment. Arts & Business Kiadó, 2017. <p>https://www.artsandbusiness.hu/wpcontent/uploads/2020/04/Elmenyszervezes_konyvkesz.pdf</p>
4.	A kultúrák közvetítés szinterei a turizmusban, egy kiemelt termék részletes bemutatása	<p>városi turizmus / élményséták vagy vallási turizmus vagy fesztiválturizmus vagy filmturizmus vagy zenei turizmus vagy színházi turizmus keresleti sajátosságai (pl. tartózkodási idő, költési hajlandóság), kínálati sajátosságok (egyedi termékek és szolgáltatók)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jászberényi, M. (2014, Szerk.) A kulturális turizmus sokszínűsége. Budapest: Akadémiai Kiadó. https://mersz.hu/jaszberenyi-a-kulturalis-turizmus-sokszinusege. • Magyar – Petykó – Nagy (2019) Szabadulósobák a turizmus és a rekreáció vonzásában. In: Tóth et al. (Szerk.) „Multidiszciplinaritás a turizmusban” – X. Nemzetközi Turizmus Konferencia Tanulmánykötet. Győr: Széchenyi István Egyetem, 21-33. https://idforg.sze.hu/images/10_Turizmus%20Konferencia/Tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tetek/Multidiszciplinarit%C3%A1s%20a%20turizmusban%20TANULM%C3%81NYOK.pdf. • Irimiás, A. (2015) Filmturizmus. A filmek és televíziós sorozatok turisztikai szerepének és hatásainak geográfiai vizsgálata. Budapest: Akadémiai Kiadó https://mersz.hu/dokumentum/dj214f_1/. • Jászberényi – Zátori – Ásványi (2016, Szerk.): Fesztiválturizmus. Budapest, Akadémiai Kiadó. https://mersz.hu/dokumentum/dj207ft_4.

			<ul style="list-style-type: none"> • Simándi – Benkei-Kovács (2018): Kulturális turizmus. Tudástár a közösségi művelődésben. XII. kötet. https://nmi.hu/wp-content/uploads/2019/02/Tud%C3%A1st%C3%A1r-XII.-Kultur%C3%A1lis-turizmus.pdf.
5.	A kompetenciafejlesztés lehetőségei egyéni szinten, mentorok a közösségi művelődésben	kompetencia, kulcskompetencia; fejlesztés folyamata, szempontjai, határai, egyéni és szervezeti fejlesztési célok összehangolása	<ul style="list-style-type: none"> • Rudas János (2016): Delphi örökösei. Oriold és tsai. Kft. • Rudas János (1999): Önismereti csoportok. Animula Kft. • Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák (2009) https://ofi.hu/tudastar/nemzetkozi-kitekintes/egesz-eleten-at-tarto. • Henczi L. – Zöllei K. (2007): Kompetenciamenedzsment. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. https://saldokiado.hu/assets/res/download/kompetenciamenedzsment.pdf. • Márkus E. – Angyal L.: Mentorok a közösségi művelődésben és az amatőr művészeti mozgalomban. https://nmi.hu/wp-content/uploads/2019/02/Tud%C3%A1st%C3%A1r-IX.-Mentorok-a-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gi-m%C5%B1vel%C5%91d%C3%A9sben.pdf.
6.	Kulturális és közösségi tanulás a közművelődés intézményrendszerében	kulturális és közösségi tanulás fogalmi megközelítései, a kulturális tanulás módozatai a közművelődésben, formális, informális és nonformális tanulási típusok	<ul style="list-style-type: none"> • Juhász Erika, Kenyeres Attila Zoltán: A kulturális tanulás esetei. Kulturális Szemle. 2018. 2. szám. http://www.kulturalisszemle.hu/10-szam/nemzetkozi-kitekintes/juhasz-erika-kenyeres-attila-zoltan-a-kulturalis-tanulas-esetei • Juhász Erika: A kulturális tanulás nemzetközi vonatkozásai. https://www.kulturalisszemle.hu/7-szam/hazai-tudomanyos-muhely/juhasz-erika-a-kulturalis-tanulas-nemzetkozi-vonatkozasai-2017-09-15 • Ponyi László (2020): Kulturális és közösségi tanulás roma közösségi házakban – Egy empirikus kutatás tapasztalatai az Észak-magyarországi régióban. In Csehné Pap Imola- Kraiciné Szokoli Mária (szerk): Felnőttkori tanulás. Fókuszban a szakképzés és munkaerőpiac. Akadémiai Kiadó, Budapest. 191-197. p.

7.	Közművelődés és felnőttképzés, a közösségi művelődés képzési és továbbképzési rendszere	történeti előzmények, szakmapiramis, népművelők, művelődésszervezők, közösség-szervezők, képzettségek és végzettségek, továbbképzések	<ul style="list-style-type: none"> • Juhász Erika (2018): A közművelődési szakemberektől elvárt képzettségek. Útmutató a közművelődési szakterület megújult jogszabályi környezetének alkalmazásához. NMI, Lakitelek. • Juhász Erika (2016): A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon. Csokonai, Debrecen. https://mek.oszk.hu/16200/16283/16283.pdf. • 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. • Márkus Edina: Közművelődés és felnőttképzés a statisztikák tükrében. Kulturális Szemle. 2014. december. https://www.kulturalisszemle.hu/2-szam/nemzetkozi-kitekintes/markus-edina-kozmuvelodes-es-felnottkepzes-a-statisztikak-tukreben.
8.	Kulturális közösségfejlesztés múltja és jelene a közművelődésben. Egy jó gyakorlat bemutatása a területen	közösségek, közművelődés, közösségfejlesztés, közösség-szervezés, facilitátor, az animátor, a katalizátor, a támogató-fejlesztő.	<ul style="list-style-type: none"> • Kleisz Teréz – Dóri Éva: A közösségfejlesztés alapjai a közösségi művelődésben. Tudástár a közösségi művelődésben Nemzeti Művelődési Intézet. 2018. https://nmi.hu/wp-content/uploads/2019/02/Tud%C3%A1st%C3%A1r-II.-A-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gfejleszt%C3%A9s-alapjai-a-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gfejleszt%C3%A9sben.pdf. • Arapovics, Mária (2016): A közösségfejlesztés alapfogalmai és a kulturális közösségfejlesztés paradigmái. Kulturális Szemle 2. szám. https://www.kulturalisszemle.hu/6-szam/nemzetkozi-kitekintes/arapovics-maria-a-kozossegfejlesztes-alapfogalmai-es-a-kulturalis-kozossegfejlesztes-paradigmaji. • Juhász Erika (szerk.) (2014): Közösségi művelődés – közösségi tanulás. Debrecen, Debreceni Egyetem TEK BTK Neveléstudományok Intézete – KultúrÁsz Közhasznú Egyesület. • Kleisz Teréz: Elméleti látószögek a jelenkori közösségek állapotáról és a közösségfejlesztés lehetséges céljairól. https://www.kulturalisszemle.hu/12-szam/nemzetkozi-kitekintes/kleisz-terez-elveleti-latoszokeg-a-jelenkori-kozossegek-allapotarol-es-a-kozossegfejlesztes-lehetseges-celjairol.

9.	<p>Kulturális, közművelődési intézmények társadalmiasítási folyamatai Magyarországon</p>	<p>társadalmiasítás, tájékoztatás, konzultáció, bevonás, együttműködés, felhatalmazás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beke és mások (2018): Miért jó a társadalmiasított módon való működtetés...In: Beke-Arapovics-Dóri (szerk): A kulturális intézmények társadalmiasított működési módja. https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/Tarsadalmiasitas-beliv-boritoteritve.pdf. • Beke és mások (2018): A társadalmiasítás lehetőségei a közösségi művelődés szakterületen. In: Beke-Arapovics-Dóri (szerk): A kulturális intézmények társadalmiasított működési módja. https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/Tarsadalmiasitas-beliv-boritoteritve.pdf. • Kuthy-Megyesi – Ponyi (2019): Kulturális intézmények társadalmiasítási folyamatai Magyarországon. Cselekvő közösségek. Budapest. https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/Kultur%C3%A1lis-int%C3%A9zm%C3%A9nyek-t%C3%A1rsadalmias%C3%ADt%C3%A1si-folyamatai-Magyarorsz%C3%A1gon.pdf • Ponyi László – Svidró Ibolya: Közművelődési intézmények és közösségi színterek társadalmi beágyazottsága és szerepvállalása, az intézményi civil partnerségek jellemzői. Kulturális Szemle, 2020. április. http://kultuszemle.nmi.hu • Ponyi László: Társadalmiasítási folyamatok, közösségi részvétel és az önkéntesség jellemzői a közművelődésben. Kulturális Szemle, 2022. április. http://kultuszemle.nmi.hu.
10.	<p>Márka, márkázás a közösségszervezésben, egy jó gyakorlat bemutatása a közművelődésben.</p>	<p>márkázás alapjai, előnyei, helymárka, belső márka, szeretetmárka, brand, közművelődési márkázás, kommunikáció</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dér Cs. Dezső – Sente Béla (2021): Márkázás és kulturális közösségszervezés. Tudástár a közösségi művelődésben. https://nmi.hu/wp-content/uploads/2021/05/M%C3%A1rk%C3%A1z%C3%A1s-%C3%A9s-kultur%C3%A1lis-k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gszervez%C3%A9s-v%C3%A9gleges.pdf. • Bauer András – Kolos Krisztina (szerk.) (2017): Márkamenedzsment. [Digitális kiadás] Akadémiai Kiadó, Budapest https://mersz.hu/hivatkozas/dj201mm_book1#dj201mm_book1.

			<ul style="list-style-type: none"> • Dér Cs. Dezső – Márkus Renáta (2020): Új utak a kulturális marketingben. Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, Budapest. • Dér Cs. Dezső (2013): Kreatív eseménymenedzsment. Arts and Business Kft., Budapest.
--	--	--	---

Budapest, 2024

---

[1] Az irodalomjegyzék ajánlás. A tételekhez a hallgató más / további irodalmakat is felhasználhat, pl. a képzés során az oktatóktól elektronikusan kapott tanulmányokat. Az irodalomjegyzékben szereplő internetes hivatkozások a 2020 február 4- i állapotot tükrözik.